

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY
I ŚRODKÓW PRZEKAZU
(NR 136)
z dnia 11 września 2018 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 136)

11 września 2018 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem poseł **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie uczczenia pamięci ks. Zdzisława Peszkowskiego w 100. rocznicę urodzin (druk nr 2803),
- sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral, Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Katarzyna Abramowicz, Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Witam państwa. Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Stwierdzam przyjęcie protokołów od 121. do 134. posiedzenia Komisji wobec niewniesienia do nich zastrzeżeń. Zastrzeżeń nie widzę, uznaję, że Komisja przyjęła protokoły.

Dzisiejszy porządek posiedzenia Komisji obejmuje punkt: pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie uczczenia pamięci ks. Zdzisława Peszkowskiego w 100. rocznicę urodzin (druk nr 2803). Czy są uwagi do porządku? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty. Bardzo proszę pana posła Piotra Uruskiego o uzasadnienie projektu uchwały w imieniu wnioskodawców. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Uruski (PiS) – spoza składu Komisji:

Szanowna pani przewodnicząca, droga Komisjo. Aleksander Peszkowski urodził się 23 sierpnia 1918 roku w Sanoku. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku. Od października 1939 do maja 1940 przebywał w obozie w Kozielsku. Stamtąd ostatnim transportem został przewieziony do obozu w Pawliszczew-Borze, a dalej do Griazowca, dzięki czemu nie podzielił losu 20 tysięcy zamordowanych przez NKWD polskich oficerów i funkcjonariuszy służb. Po utworzeniu w Związku Sowieckim polskiej armii, objął dowodzenie nad kompanią 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w drugim Korpusie Wojska Polskiego. Po ewakuacji polskiej armii na Bliski Wschód został odkomenderowany do pracy harcerskiej. W Indiach przygotowywał polskie dzieci i młodzież uratowane ze Związku Sowieckiego do życia na obczyźnie.

Po powrocie do Europy rozpoczął studia w Oxfordzie, a następnie przystąpił do polskiego seminarium w USA. 5 czerwca 1954 roku przyjął święcenia kapłańskie. Studiował na Uniwersytecie Wisconsin, University of Detroit i Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie w Londynie, zdobywając doktorat z filozofii i magisterium z teologii.

W roku jubileuszu Tysiąclecia Chrztu Polski ks. prof. dr Zdzisław Peszkowski wybrany został prezesem Polish American Historical Association. Od roku 1983 aż do śmierci pełnił funkcję Kapelana Naczelnego ZHP działającego poza krajem, a więc w Europie, USA, Kanadzie, Argentynie i Australii.

Aktywnie działał na rzecz polskiej kultury. Opublikował ponad 100 pozycji z zakresu teologii, historii Polski, literatury, filozofii. Był autorem podręczników do nauki języka polskiego i kultury, podręczników wychowawczych, dydaktycznych, a także modlitewników i antologii.

Zapisał się jednak w pamięci Polaków głównie jako głosiciel prawdy o Zbrodni Katyńskiej. „Ocalałem, by dać świadectwo prawdzie” – powtarzał wielokrotnie. W tym celu założył Fundację „Golgota Wschodu”, prowadził badania naukowe, uczestniczył w ekshumacjach w Katyniu, Charkowie i Miednoje, opracował kilkanaście pozycji książkowych o tematyce katyńskiej, organizował konferencje i uroczystości. Od 1993 roku aż do końca swoich dni był kapłanem Rodzin Katyńskich i Rodzin Pomordowanych na Wschodzie.

Ksiądz Zdzisław Peszkowski otrzymał liczne odznaczenia krajowe i zagraniczne, m.in. Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski oraz Złoty Medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”. Przez lata pracując na rzecz polskiej kultury i nauki oraz wskazując drogę prawdy przypominającą światu o zbrodni katyńskiej dobrze zasłużył się Polsce. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Otwieram debatę ogólną o projekcie. Czy są pytania do pana posła, uwagi? Nie widzę. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały. Państwo macie tekst z propozycjami poprawek Biura Legislacyjnego, tak? Mają państwo, dobrze. Zaczynamy od tytułu. Ja mam uwagę do tytułu. Proponuję, abyśmy w tytule i w konsekwencji w całej uchwale zapisali nie „ks. Zdzisława Peszkowskiego” a „Ks. Prałata Zdzisława Peszkowskiego”, bo uważam, że to zostało pominięte. Zresztą we wcześniejszej uchwale, w której Sejm wysuwał kandydaturę księdza Peszkowskiego do Pokojowej Nagrody Nobla w tytule jest zapis: „Księdza Prałata”. Proponuję zapisać wielkimi literami „Księdza” i „Prałata”.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

„Księdza” bez skrótu, tylko w całości?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie, może być skrótem, tak. Oczywiście w całej uchwale tam, gdzie jest użyte „ks.”, to „Księdza Prałata”. Nie ma sprzeciwu? Nie ma. Czy są inne uwagi do tytułu? Nie ma. Komisja przyjęła tytuł – czy muszę wnieść tę poprawkę, tak? To ja składam taką poprawkę. Komisja przyjęła tytuł z poprawką.

Przechodzimy do zdania pierwszego. Tutaj mam jeszcze jedną sugestię. W krypcie grobowej w Świątyni Opatrzności zapisano księdza Peszkowskiego nie jako „Zdzisława Aleksandra”, ale „Zdzisława Jastrzębca”, bo tak używał. Ponieważ tak używał i tak jest zapisane w krypcie grobowej w Świątyni Opatrzności Bożej, to proponowałabym, żebyśmy też tak zapisali w pierwszym zdaniu: „Zdzisław Jastrzębiec Peszkowski”. Czy jest sprzeciw? Nie ma. Czy są inne uwagi do pierwszego zdania? Nie ma. Komisja przyjęła pierwsze zdanie z poprawką, którą ja wnoszę.

Przechodzimy do pierwszego akapitu po zdaniu wstępnym. Tu są uwagi Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, w tym akapicie proponujemy, aby zrezygnować z myślnika między wyrazami „transportem” a „został”. Proponujemy również zrezygnować z myślnika między wyrazami „Pawliszczew Borze”, a zamiast przecinka i litery „a” wstawić spójnik „i”. Byłoby: „w Pawliszczew Borze i dalej do Griazowca”. Następnie proponujemy, aby zrezygnować z przecinka między wyrazami „armii” i „objął”...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam, dlaczego „Pawliszczew Borze” bez myślnika?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Według językoznawców taki jest prawidłowy zapis – bez myślnika.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To znaczy tak jest zapisana nazwa.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Proponujemy postawienie kropki po cyfrze „1.” w nazwie Pułku Ułanów Krechowieckich oraz zapis cyfrą rzymską „II” w nazwie Korpusu Wojska Polskiego. To wszystko w tym momencie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do tych propozycji Biura Legislacyjnego? Panie pośle? Jest zgoda na wprowadzenie tych zmian. Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia tych zmian? Nie widzę. Czy są jeszcze inne uwagi do tego akapitu? Nie widzę, Komisja przyjęła akapit pierwszy wraz z propozycjami Biura Legislacyjnego. Tu nie są konieczne poprawki, prawda? To są tylko redakcyjne zmiany.

Następny akapit. Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W kolejnym akapicie proponujemy, aby napisać polską nazwę Uniwersytetu Detroit tak jak w wypadku Uniwersytetu Wisconsin. Proponujemy, aby zapisać wielkimi literami wszystkie wyrazy w nazwie Polskiego Uniwersytetu Na Obczyźnie w Londynie, ponieważ tak zapisuje swoją nazwę ten uniwersytet na swojej stronie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jest zgoda posła wnioskodawcy. Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia tych propozycji Biura Legislacyjnego? Nie widzę. Czy są jeszcze inne uwagi do tego akapitu? Nie widzę. Komisja przyjęła akapit wraz z uwagami Biura Legislacyjnego.

Bardzo proszę – akapit następny.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W tym akapicie proponujemy zrezygnować z przecinka po wyrazach „Tysiąclecia Chrztu Polski”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak. Czy jest sprzeciw wobec tej zmiany? Nie widzę. Zmiana została zaakceptowana. Czy są inne uwagi do tego akapitu? Nie widzę. Akapit został przyjęty przez Komisję.

Następny akapit. Tu nie widzę uwag Biura Legislacyjnego. Czy ktoś ma uwagi do tego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec jego przyjęcia w zaproponowanym brzmieniu? Nie ma, akapit został przyjęty.

Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne, uwagi do następnego akapitu.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Wydaje nam się, że w wyrazie „prawy” jest literówka. Chodziło o „prawdę o Zbrodni Katyńskiej” w pierwszym zdaniu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zgoda, tak.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W całości treści uchwały musimy ujednoczyć zapis wyrazów „Zbrodni Katyńskiej”. Dwukrotnie używamy tych wyrazów i raz piszemy wielką literą, a raz małą literą. Do decyzji Komisji pozostaje wybór formy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poseł wnioskodawca proponuje wielką literą. Czy jest sprzeciw wobec zapisu wielką literą? Nie widzę, czyli wielką literą.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Drobne uwagi dotyczące użycia cudzysłowu. „Ocalałem, by dać świadectwo prawdzie” powinniśmy zapisać bez kursywy. Również wyraz „katyńskiej” bez cudzysłowu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Kolejna uwaga. Wydaje się, że ksiądz był kapelanem nie Rodzin Pomordowanych na Wschodzie, a po prostu Pomordowanych na Wschodzie, więc prawidłowa nazwa powinna brzmieć: „Kapelanem Rodzin Katyńskich i Pomordowanych na Wschodzie”. To, czy wyraz „Kapelanem” powinien być zapisany wielką literą, to też do uznania Komisji. Jak ksiądz pisał swoje teksty, to posługiwał się wielką literą.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeśli ksiądz posługiwał się wielką literą i skoro czcimy jego pamięć, to uczcijmy już w pełni. Widzę, że jest zgoda posła wnioskodawcy do tych wszystkich propozycji Biura Legislacyjnego. Czy są uwagi? Czy jest sprzeciw Komisji wobec wprowadzenia tych propozycji? Bardzo proszę – pani poseł Barbara Bubula.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Mam pytanie – myślę, że do posła wnioskodawcy, a może do kogoś, kto wie. Wydaje mi się, że to raczej chyba było celowe, że były „Rodziny Katyńskie” i „Rodziny Pomordowanych na Wschodzie”, bo „Kapelanem Pomordowanych” chyba raczej nie, tylko „Kapelanem Rodzin Pomordowanych”, prawda? Czy ktoś wie, jak to było określane przez samego księdza prałata?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

W zapisie nie było powtórzenia, bo może po prostu chodzi o to, że Rodzin Katyńskich i Pomordowanych. Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Dysponujemy tekstem księdza prałata ze strony: niedziela.pl i jest: „Słowo Kapelana Pomordowanych na Wschodzie na Dzień Wszystkich Świętych”, a nie „Kapelana Rodzin Pomordowanych”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze jakieś uwagi? Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia propozycji Biura Legislacyjnego do tego akapitu? Nie widzę. Czy są jeszcze inne uwagi do tego akapitu? Nie widzę. Akapit został przyjęty wraz ze zmianami zaproponowanymi przez Biuro Legislacyjne.

Następny akapit. Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W tym akapicie proponujemy zapis wyrazów „Złoty Medal” wielkimi literami i „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” bez myślnika i w cudzysłowie – tak jest w ustawie, która jest podstawą do nadania tego medalu. Rozumiem, że „Zbrodni Katyńskiej” wielkimi literami.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To już chyba wszystko w tym akapicie, tak?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jeszcze przecinek po wyrazach „Zbrodni Katyńskiej”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do tych propozycji? Czy jest sprzeciw wobec ich wprowadzenia do akapitu? Nie widzę. Jest również zgoda posła wnioskodawcy. Czy są inne uwagi? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz ze zmianami Biura Legislacyjnego? Nie widzę.

Przechodzimy do akapitu ostatniego. Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Rozumiemy, że w tym akapicie będzie tak, jak w tytule, czyli: „Ks. Prałata Zdzisława Peszkowskiego”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Proponujemy, aby wyrazy „w 100. rocznicę urodzin”...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Również we wcześniejszym akapicie, tam, gdzie jest „ks.”. Także w szóstym na początku: „Ks. Prałat Zdzisław Peszkowski otrzymał liczne odznaczenia”. Wszędzie, gdzie jest „ks. Peszkowski” to „Ks. Prałat”.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak. A w miejscach, gdzie jest „ks. prof. Zdzisław Peszkowski”?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To już „ks. prof.”.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Proponujemy jeszcze przenieść wyrazy „w 100. rocznicę urodzin” po wyrazach „Zdzisława Peszkowskiego” i chyba wyraz „Jego pamięci” powinien być napisany wielką literą, tak jak było przyjęte wcześniej.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak. Jest zgoda. Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia tych zmian? Nie widzę. Czy są jeszcze inne uwagi do ostatniego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec jego przyjęcia wraz ze zmianami? Nie widzę.

Kto jest za przyjęciem uchwały w sprawie uczczenia pamięci Ks. Prałata Zdzisława Peszkowskiego w 100. rocznicę urodzin wraz z przyjętymi poprawkami i korektami? (18) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) 18 głosów za, jednomyślnie. Dziękuję państwu bardzo.

Pozostaje nam ustanowienie posła sprawozdawcy. Zapytam się, czy byłby sprzeciw Komisji, gdybym zaproponowała posła Piotra Babinetza, który wyraził zainteresowanie, ale nie zdążył dojechać na posiedzenie? Po prostu coś go zatrzymało po drodze i nie dojechał. Jest sprzeciw? Nie ma. Posłem sprawozdawcą będzie pan przewodniczący Piotr Babinetz. Dziękuję państwu bardzo. Zamykam... Przepraszam bardzo, bardzo proszę, sprawy bieżące. Bardzo proszę – pani poseł Lichocka.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Dzień dobry. Bardzo dziękuję, że jeszcze mogę coś powiedzieć. Chciałam zaproponować Wysokiej Komisji zwołanie posiedzenia Komisji poświęconego kolportażowi ryku prasy w Polsce. Od tygodni słyszymy o bardzo potężnym kryzysie na tym rynku. Dotyczy to wszystkich tytułów bez względu na proveniencję światopoglądową, bo dotyczy zarówno „Gazety Wyborczej”, „Super Expressu”, jak i „Gazety Polskiej”. Oczywiście chodzi o kłopoty sprywatyzowanego przez Platformę Obywatelską „Ruchu” i utratę jakichkolwiek narzędzi, instrumentów przez państwo polskie, jeśli chodzi o kolportaż i dystrybucję prasy.

Uważam – być może panie, które się śmieją, uważają inaczej – że rynek prasy jest rynkiem wrażliwym, który jest ważny z punktu widzenia polskiej racji stanu, polskiej kultury i polskiej debaty publicznej. Dostępność Polaków do rynku słowa drukowanego jest ważną sprawą. Dlatego chciałabym zaproponować posiedzenie Komisji, na którym wysłuchalibyśmy może różnych stron, żeby po pierwsze – dowiedzieć się, jak ta sytuacja wygląda na rynku, a po drugie – być może poszukać jakichś rozwiązań, które mogłyby wesprzeć kwestię dotarcia do czytelników prasy, wszystkich tytułów – jak podkreślam. Prosiłabym może o zaproszenie przedstawicieli Izby Wydawców Prasy (wiem, że to jest problem, którym w tej chwili Izba się zajmuje), przedstawicieli gazet czy wydawnictw, które w tej chwili mają problem. W tej chwili sięga to chyba 30% dystrybucji rynku prasy w Polsce. Bardzo proszę Wysoką Komisję o rozważenie poświęcenia tej tematyce jednego z najbliższych terminów.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ja nie widzę przeciwwskazań – może tak nieładnie się wyrażę. To chyba jest istotny temat. Czy są jakieś wątpliwości wśród członków Komisji co do przeprowadzenia takiego posiedzenia? Bardzo proszę – pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nie ma wątpliwości, pani przewodnicząca. Temat jest rzeczywiście bardzo ważny, aczkolwiek my troszkę śmiałyśmy się, bo pani poseł Lichocka troszkę dziwnie to przedstawiła, ale rzeczywiście temat jest i problem jest. Mam tylko taką propozycję, żebyśmy jednak spotkali się w prezydium, bo ono po coś jest i zobaczyli te tematy. Przy tym cyklu pracy Sejmu właściwie robią nam się straszne zaległości, więc chciałabym jeszcze raz wrócić, zobaczyć i wpasować to w terminy tak, żebyśmy zrobili wszystkie rzeczy, które też są dość istotne. Tylko o to mi chodzi.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Może od razu zaproponuję, żebyśmy się spotkali jutro bezpośrednio po głosowaniach. W takim razie zapraszam prezydium Komisji.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Bardzo proszę, bo tylko o to mi chodzi, żebyśmy zobaczyli, jak to wygląda i podjęli decyzję jako prezydium.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zapraszam bardzo. W takim razie zwołuję posiedzenie prezydium jutro bezpośrednio po głosowaniach. Bardzo proszę – jeszcze pani poseł Lichocka, tak?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Chciałabym tylko poprosić Wysokie Prezydium o to, żeby ten termin nie był bardzo odległy, bo sprawa dzieje się teraz i myślę, że warto, żebyśmy teraz o tym dyskutowali, a nie np. w grudniu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś inne sprawy różne? Jeśli nie, to dziękuję państwu bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.